

Utrecht, 13 november 2012
Archimedeslaan 6
Tel. 030-2589111

Afdeling : UFL
Nummer : 80C92210

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen
ex art. 47 RvO aan het College van GS, gesteld
door de heer C. de Heer namens ChristenUnie
betreffende besluitvorming Binnenveld op 29
oktober 2012

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 47 RvO aan het College van GS, gesteld door de heer C. de Heer namens ChristenUnie betreffende besluitvorming Binnenveld op 29 oktober 2012

Toelichting:

Het Programmabureau Vallei en Heuvelrug organiseerde op 3 oktober 2012 een excursie in het grensgebied van Utrecht en Gelderland. Tijdens deze excursie hield René Eisenga van het Waterschap Vallei en Veluwe een presentatie over het Binnenveld, met name over de watervraagstukken en natuuropgaven. Zijn boodschap was dat er op dit moment een diepe impasse is, omdat de meningen van de diverse partijen te ver uiteenlopen.

Wij begrijpen dat de problematiek van het Binnenveld uiterst complex is. In dit gebied spelen de opgaven van waterberging en verdrogingsbestrijding, de herijking van het nationaal natuurnetwerk (EHS), het opstellen van een beheersplan voor het Natura2000 gebied en de maatregelenkaart van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Het ministerie van EL&I, de provincies Utrecht en Gelderland, het Waterschap Vallei & Eem en de Reconstructiecommissie voor de Gelderse Vallei hebben daar verschillende meningen over. De besluitvorming hapert en we laten kostbare tijd verloren gaan.

De Statenfractie van de ChristenUnie vindt het belangrijk dat de impasse wordt doorbroken en daarom stellen we schriftelijke vragen aan het college van GS. Vergelijkbare vragen worden vandaag ingediend door de fractie van de ChristenUnie in de Tweede Kamer en in de Provinciale Staten van Gelderland.

Gezien de complexiteit van het proces in het Binnenveld hechten wij er waarde aan om voorafgaand aan de beantwoording van de vragen het volgende aan te geven.

Het Natura 2000 gebied Binnenveld ligt deels in de provincie Utrecht deels in de provincie Gelderland. Het Utrechtse deel komt overeen met het TOP-gebied Hel- en Blauwe Hel. In Gelderland betreft het de Bennekomse Meent. In het gebied komen restanten van plantengemeenschappen voor die tot in de jaren veertig van de vorige eeuw grootschalig voorkwamen in deze regio. Sindsdien is de omvang ingrijpend afgenomen en is Binnenveld één van de weinige gebieden in Nederland met trilveen in het beekdal. Mede hierom had het gebied eerder al de status verkregen van beschermd natuurmonument en Habitatrichtlijngebied. De begrenzing is vastgesteld, na de aanmelding van het gebied door Nederland op de lijst van gebieden van communautair belang. Vervolgens heeft het ministerie van EL&I in 2009 een

ontwerp aanwijzingsbesluit genomen tot Natura 2000 gebied. Het definitieve aanwijzingsbesluit, inclusief instandhoudingsdoelen en begrenzing van dit Natura 2000 gebied door EL&I, had voor december 2010 moeten plaatsvinden, maar is uitgesteld. In de aanloop naar dat te nemen besluit is de DLG, in opdracht van EL&I, momenteel bezig met het opstellen van een beheerplan.

Bij deze gebiedsgerichte aanpak zijn meerdere partijen betrokken zoals de provincies Utrecht en Gelderland, de gemeenten Veenendaal, Rhenen, Ede en Wageningen, Staatsbosbeheer (als beherende organisatie van de terreinen), het waterschap en de LTO. Deze partijen spraken elkaar in de praktijk in verschillende gremia. Belangrijke bestuurlijke gremia waren daarbij de gebiedscommissies Binnenveld Oost en Binnenveld West. Binnen deze gebiedscommissies is intensief gewerkt aan het uitwerken van concrete voorstellen voor het gehele Binnenveld inclusief het N2000 gebied. Naast deze gebiedscommissies is in 2010 een stuurgroep Binnenveld ingesteld waarin de provincies Utrecht, Gelderland, Waterschap Vallei en Eem en de reconstructiecommissie Gelderse Vallei Utrecht Oost overleggen over een integraal plan over het gehele gebied. Utrecht heeft hierin het voortouw.

In de afgelopen jaren is bij de nadere uitwerking van de gebiedsplannen duidelijk geworden dat het verwezenlijken van de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen een lastige opgave is met verstrekkende gevolgen.

- Zo is geconstateerd dat de uitbreidingsdoelstelling van de Natura 2000 habitats op zeer gespannen voet staat met het continueren van de bestaande landbouw in het gebied.
- Dit hangt nauw samen met de constatering dat de kwelminnende Natura 2000-habitattypen gebaat zijn bij hoge waterpeilen, terwijl het gebied juist verdroogt. Belangrijkste veroorzaker van de verdroging is het lage peil in de Grift.
- Peilverhoging van de Grift zal grote gevolgen hebben voor omliggende landbouwbedrijven.
- Het gebied kampt met een hoge stikstofdepositie. Oorzaken zijn de uitstoot van ammoniak van veehouderijen in de omgeving van het Natura 2000-gebied en de uitstoot van NOx door het wegverkeer en de industrie.

Deze beperkte lijst van punten onderstreept reeds scherp dat er grote (financiële) belangen op het spel staan. Zo vergt de aanpak van de stikstof depositie via het zogeheten PAS-spoor, exclusief grondverwerving, zo'n 3 mln euro.

Het ministerie van EL&I is het bevoegd gezag als het gaat om het aanwijzen van N2000 gebieden en het opstellen van beheerplannen voor gebieden van SBB waaronder het Binnenveld. In dat beheerplan is beschreven welke activiteiten nog wel en welke activiteiten niet langer, of slechts onder strikte voorwaarden, mogelijk zijn binnen en rondom het N2000 gebied. Het is dus van groot belang dat er snel duidelijkheid komt over het beheerplan en de verdere aanpak van het gebied. Het plan zal uiteindelijk moeten worden vastgesteld door het ministerie van EL&I en door GS van Utrecht én van Gelderland. Beide provincies zullen daarbij de stuurgroep Binnenveld gebruiken om te komen tot een goede afstemming.

Beantwoording van de vragen

1. Waarom is het tot nu toe niet gelukt om besluiten te nemen over de water- en natuuropgaven voor het Binnenveld? Waarop hangt de besluitvorming?

Antwoord

In verband met de bijzondere natuurwaarden zijn de afgelopen jaren meerdere studies uitgevoerd om scherp te krijgen hoe deze natuurwaarden minimaal behouden en waar mogelijk versterkt moeten worden. Ook is gewerkt aan het ontwikkelen van gebiedsplannen waar deze maatregelen in kunnen worden ingebed. Uit het bovenstaande blijkt echter dat er tegenstrijdige belangen in het geding zijn en dat de verschillende partijen zich roeren en trachten hun belangen zo goed mogelijk in te brengen en te verdedigen. De provincie Utrecht en Gelderland hebben zich daarbij tot dusver op het standpunt gesteld dat getracht moet worden om een oplossing te vinden die op een zo breed mogelijk draagvlak kan rekenen. Zodoende is

veel tijd besteed aan het uitwerken en doorrekenen van verschillende scenario's voor de inrichting van het gebied. Dit heeft bijgedragen aan een verscherpt inzicht van de problematiek. Het is echter tot dusver niet mogelijk gebleken om op basis daarvan een goedkoop compromis uit te werken dat volledig spoort met de N2000 instandhoudingsdoelstellingen.

2. Wat is de planning voor de besluitvorming? Wanneer worden de resterende knopen doorgehakt?

Antwoord

De planning is erop gericht om medio februari 2013 de gebiedsanalyse voor het Binnenveld af te ronden. In deze analyse wordt een onderbouwing gegeven van het maatregelenpakket dat nodig is om de doelen zoals verwoord in de ontwerp aanwijzing van het gebied te realiseren. Daarmee is er nog geen besluit genomen over de uitvoering van deze natuuropgave. De besluitvorming over de realisatie van de opgave is afhankelijk van het nog te doorlopen proces en is niet in de tijd gepland.

De definitieve aanwijzing en de afronding van het beheerplan Natura 2000 zal naar verwachting in 2013 plaatsvinden. Gezien de afhankelijkheid van de landelijke processen (waaronder de vaststelling van de definitieve PAS) is er geen zekerheid over deze planning te geven.

3. Wat heeft uw college er tot nu toe aan gedaan om uit deze impasse te komen?

Antwoord

Het uitgangspunt van de provincie is om te komen tot een keuze voor een scenario dat op brede instemming kan rekenen. Tevens is onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de doelen voor het Binnenveld elders te realiseren.

Kortom, er is Gedeputeerde Staten van beide provincies alles aan gelegen om het door u gesignaleerde probleem aan te pakken en daarom zal het dossier zelfs op Europees niveau besproken worden.

4. Welke initiatieven gaat uw college nemen om de situatie vlot te trekken?

Antwoord

In verband hiermee zal, zoals hierboven reeds is aangegeven, de portefeuillehouder van de provincie Utrecht het onderwerp op Europees niveau bespreken. Dit zal naar verwachting de besluitvorming versnellen, zodat de stuurgroep Binnenveld zo spoedig mogelijk het beheerplan kan bespreken. Hierna zullen de portefeuillehouders van de provincie Utrecht alsmede de provincie Gelderland het beheerplan voorleggen aan Gedeputeerde Staten.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,

A large, stylized handwritten signature in blue ink, written over the text of the letter. The signature is highly cursive and loops around the text.